

రెవెన్యూ భవన కట్టినది

SL no. 613

శ్రీ

గిరోకీర్తన భజనకీర్తనలు

ఇందు

భల్లాణరాజ చరిత్రము గిరోకీర్తనగాను, సానంద
పాఖ్యానమును మఱి పార్వతీపరమేశ్వరస్తుతియు
భజనకీర్తనలుగాను, భక్తజనుల
కుషయుక్తముగా నున్నవి.

ఇవి

బందరు సర్కిల్ల కేట నివాసులు నత్యంత కవభక్తులు నగు
శివలెంక శంభులింగము పంతులుగారు

(కృష్ణాజ్ఞా డి. పి. దబ్బ్య. ఇంటిను)

పూర్వము విరచించి యుంచగా

తిమ్మసుగ్రండు (రిటైర్డు లొకల్ ఫండు ఓవర్సీయర్) అను

శివలెంక పాపయ్య పంతులు

సరస చతుర్విధ కవితా సామ్రాజ్య ధురంధరులగు

నాదెళ్ల పురుషోత్తమ కవివరునిచే

విరిష్కరింపించి

బందరు, తెలుగు లాజర్నల్ ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించి ప్రకటించెను.

ఆగస్టు 1914.]

[వెల ౧ అణా.

ప్రీతి క

సీ॥ శ్రీమన్మహాదేవ సేవాపరాయణః
 ధార్యసన్నతభూరియశుఁడు నైన
 మాడపాట్యస్వయ మహితుఁడౌ వేంకటే
 శ్వరరావు పంతు లస్మద్ధితుండు
 కూడి యొక్కప్పు మాటాడుచునుండంగ
 నీ పురాతన గ్రంథ మేనుజూప
 గను బ్రకటింపంగ నను బురికొల్పియు
 నందులకగు ద్రవ్య మపుడ యొసగె

గీ॥ ధార్మికుం డొండె కనుగొను ధర్మమందు
 రిదియెకద జగదుపకృతి యితడొనర్చె
 నింతకాలంబు నూరక యేను గడప
 నిట్టై పనిబూని యశమందె నీఘరుఁడు॥

ఓం

శ్రీ బాలాత్రిపుర సుందరీర్యై నమః

భక్తాణామచరిత్ర.

రాగం. — నాదనామక్రియ. — కోలాటపాట.

శ్రీ శీతారామల నీతిచరిత్రము - అను మాదిరి.

1. శ్రీకైలాస నివాసుచరిత్ర ప్రిసిద్ధిగ వినుచున్న । వారికి శుభము లిచ్చునన్న । సభక్తిని నాతని గనుగొన్న॥ జనంబుల । చాతకముల దగ బారదోలి శివపద మొసంగునన్న॥
2. నైమిశాటపిని శౌనకాది మునినాథులలరి సూతున్ । భక్తినిగని యనిరి విఘ్నేతున్ । ప్రమథ కథారసవిజ్ఞాతున్ ॥ ఘనమతి । నీచే బెలుపంబడె మాకనువుగ నందుల గలలోతున్॥
3. ఇటుబల్కిన విని సూతుండక్కడ నేర్పించి జెప్పన్ । బూనెను ఋషులకు నయమొప్పన్ । వినుడని గురున కెఱుగి గొప్పన్॥ గల దుర్విస్తలి శింధుకటక మతికాంతులు నింగిని గప్పన్ ॥ శ్రీ ॥

4. ఆపురమున మఱిగోపురములచే నమరుచుండు మేడల్ ।
కనకఘటితములగు గోడల్ । సుధీజన లసితములగు వాడల్ ॥
గలవట । కడురమ్యంబుగ మంత్రీ పురోహిత వరులు బం
ట్ల పోడల్ ॥ శ్రీ ॥
5. పటుగతి నవ్వర మేలుచుండి యాభల్లాణుడు మించెన్ । సతీ
ద్రవ్య సన్నతులటుగాంచెన్ । గురువరుగాంచి బ్రస్తు
తించెన్ ॥ భక్తులనుగునది పడయజేతు మీవరమొసంగు
మంచున్ ॥ శ్రీ ॥
6. భస్మంబిడుమని పల్కిన గురుడను పార్థివేంద్ర వినుమా ।
తలపులు దబ్బరైన ఘనమా । నిరతము దప్పకున్న గొ
నుమా ॥ యిచ్చెద । నసమలోచనునిభూతిని నీకదె యభి
మతముగ గొనుమా ॥ శ్రీ ॥
7. సత్యము తప్పక జంగమయ్యలకు సంతసంబు మీరన్ । వార
లు జడియకెద్ది కోరన్ । ఒసగక గర్వించిన ఘోరం ॥ బగు
నరకంబున బడుదురు గురుశిష్యులు యమపురికిని జేరన్ ॥ శ్రీ ॥
8. నీరధులింకిన సింగివ్రాలినను నిక్కువమిది చాటన్ । గను
డీక చయ్యన నానోటన్ । మీరీసందియ మెప్పాటన్ ॥
విషుడని జననాథుడు ధరియించెను భస్మము కుతుకముతో
నుదుటన్ ॥ శ్రీ ॥
9. ఇటుధరించిచని యిల భల్లాణుం డెలమిని మొగసాలన్ ।
పంతం బయ్యలెరుగులీలన్ । మోయగ బాసజేసె కేలన్ ॥
వినుచో యయ్యలార యే నిచ్చెద నెవ్వరడిగికోన్న
చాలన్ ॥ శ్రీ ॥

10. ఒట్టుబెట్టితిని యొడయలకోర్కెల వారితముగ గూర్పన్ ।
జాలక వదలిన ననుజేర్పన్ । గలదివట్టు భాగ్యమార్పన్ ।
దగునని యెల్లరువినగాఘంటారావం బెనగజేసె దీర్పన్ ॥ శీర్ ॥
11. ఆరవమెల్ల దిశావలయునులో నయ్యలువిని వారల్ । దా
టిరి తమ తమ పాలిమేరల్ । కడచిరి రాజునగరి ద్వారాల్ ॥
గోరిరి కడుచోద్యంబుగ నలయు వస్తువులు కాంక్షమీరు
హారాల్ ॥ శీర్ ॥
12. గజరథ తురగ గ్రామము లయ్యల కర్పించెను భక్తిన్ ।
జనపతి యఖిలం బనురక్తిన్ । గురువరు శాసనమున సూ
క్తిన్ ॥ ఒసగుటగని నారదముని కంఠీరవు డాకెలాసము
శక్తిన్ ॥
13. చని శీతాచలకన్యకు తత్కథ శ్రీనానందముగన్ । జెల్పిన
గౌరి యమందముగన్ । గూలికి చెప్పిన దందముగన్ ॥
శీవుడనె చిత్రిము మచ్చవత్తం డాభూవిభు జేరెద దంద్ర
ముగన్ ॥ శీర్ ॥
14. కొలువైయుండుము సతినే నాతిని కోర్కెదీర్చి నిత్తున్ ।
జంగమ వేసమూని వొత్తున్ । పురిలో చిత్తంబిగురొత్తున్ ॥
నరపతిగుటి యెంతటిదో కనియెద నాగిన మోక్షం
బిత్తున్ ॥ శీర్ ॥
15. అని శివుడీ గతి సతికజెప్పిడానరిగ మిండజంగం । బగుచున్
సింధుకటక తుంగం । బెన్నగదళమె దివ్యలింగం ॥ బప్పురిక
రిగె వారిసతులందరు మెచ్చనౌర సుందరాంగం ॥ శీర్ ॥

16. వీటంగల వెలయాండ్రకు దానే వేనవేలు కాగన్ | దోచు
చు నాటిరాత్రి బాగన్ | పొందుకు మూటలిచ్చి వేగన్ ||
వాటమయిన జారాకృతితో నరవరుని జేరరాగన్ || శ్రీ||
17. భూవరు డెదురుగజని పాద్యంబిడి సేవకిల్లు జేర్చెన్ | అయ్య
కు పూజలానర దీర్చెన్ | విందులు పాలుపొందగ కూర్చెన్ ||
ప్రొద్దాయెను భోజనమున కనుచును స్నానజల మమ
ర్చెన్ || శ్రీ||
18. అనిభల్లాణుడు విన్నవింప నాయయ్య బల్కె రాజు | విం
దులు వలదో రవితేజు | లంజయె వలయును మానె జ ||
మెరుగవె లంజలేని విందొల్లము వడి డెమ్మర్థికల్పభూజు || శ్రీ||
19. మిండజంగ మీరీతిబల్కినను మేదిసీశు డెలమిన్ | బల్కె
ను జనదుమీకు చెలిమిన్ | గోరుడు వలసినట్టి కలిమిన్ ||
కోపము వల దస్మద్భావలయ మొసంగెద వాసినేలు బ
లిమిన్ || శ్రీ||
20. రాజ్యసంపదలు మాకేటికి భూరమణ వేశ్య డెమ్మా | మీద
ట విందుగుడుతు లెమ్మా | భోగము లందు నీకుసుమ్మా
తధ్యము మాటువల్కినను మగనాలయినను మంకునొల్ల
సుమ్మా || శ్రీ||
21. హస్తాని చిత్తిని శంఖనిజాతుల యతివ నేనొల్లా | మూగ
లు రాగలయినఁగల్లా | వ్యాధి విరాగులై సఁ జెల్ల దచ్చెల్లి
పద్మిని కులమై పతిహితోక్తి జనుభాషయైన కొల్లా || శ్రీ||

22. తేలేకుండిన లేదను మరిగెద మేలజాగుసేయన్ | అయ్యెల
కెల్ల పొద్దుపోయెన్ | బల్కకు మాటులింక జేయం || గల
పనిజేసెదదేని రయంబున చక్కని చెలిని డెమ్ము వె
లయన్ || శ్రీ ||

23. అని కపటాకృతి జంగముపల్కిన నవనీశుడు వచ్చెన్ | కొలు
వున కళలజనులు మెచ్చన్ | తగుగతి యొందించె నతనియి
చ్చన్ || కావలివారల బిలచి పురంబు వేశ్యల నరయగ
బుచ్చెన్ || శ్రీ ||

24. తలవరులంతట రాజాజ్ఞను తత్సభనుబాసి చనిరి | పురిలో
వీధులెల్ల గనిరి | వేశ్యల కమితధనము గొనిరి | మీరలు
దలచిన కోర్కె ఘటింతుము రమ్మని చలముసేయ కనిరి ||—

25. మున్ను శివుండేయైయుండెను దా మిండజంగములబారుల్ |
పురిలోక న్నెరికపు తీరుల్ | గలిగి చెలులును తగపరిచారుల్ ||
నగుచు దదున్న తభోగము లొందుకతన రారన్నవారిపేరుల్ ||

26. బండరువారి యింటికిజని యాబాలను రా బిలువన్ | దగు
మిండండు గలడు కలువన్ | కూటమి కేరుపాటు లొదవన్ ||
న్యాయమటండీ మానుట రానని ఖండితోక్తనుడువన్ || శ్రీ ||

27. మద్దెలవారి వెలందిని రమ్మని మాడలీయనొప్పన్ | కూయ
కు మగడు గలడు రెప్పన్ | జూచిన సొడ్డువచ్చు చెప్పన్ ||
గలవా హద్దుమీరుటలు మాబోటులకది పెద్దరికమెతప్పన్ ||

28. కనకలవారి వెలందిని పిలచిన కలహవిటుడు గానన్ | రాజ
న దరుగమయ్య దీనన్ | వేమని మరుని గెల్పుదానన్ ||
ధనము చిరంబా కాంతుని బాసిన తనువదేల బూనన్ || శ్రీ ||

29. వినుడీరీతిని వారకామినులు విటులతోడ గలసి | భోగము
లనుభవించి రలసి | చిక్కని తెరగు దెల్పువలసి || వచ్చితి మి
నతేజాయని చారులు వల్కిన నీశ్వరేచ్ఛ దెలిసి || శ్రీ ||
30. కుహనాకృతి దానేగినియె సంకోజపడకవీటన్ | రతిబం
ధములను మదినాటన్ | వేశ్యలు విటులదీర్చు తేటన్ || చా
టున బహువిధరతులను పణతు లయ్యలకు భాన మిచ్చు
చోటన్ || శ్రీ ||
31. విరిశయ్యాతల గతులను రతులను విటులగూఢ మేరల్ |
భోగము లనుభవించు తీర్థల్ | శిగమును లూషియున్న
నారుల్ || నలుకల మరిగిన నయ్యలు బ్రతిమాలి కలి
యువారల్ || శ్రీ ||
32. తూగుటుయ్యెలల దివ్యెలు మెరయగ నూగెనుచందము
లన్ | సుఖముల గూర్తురు డెందములన్ | కుమ్మట శుక
పికబంధములన్ | దగ ననురాగమునను గూడెడి యారమ
ణీబృందములన్ || శ్రీ ||
33. మర్కట వృషభవ్యాఘ్ర ఫణీశ్వర మహిషబంధరతులన్ |
కర్తరి కమలబంధ గతులన్ | రాజితమానసీయ నుతు
లన్ || స్వైరీణు లర్కకోటి తేజాంగ జంగముల నలయించిరి
పతులన్ || శ్రీ ||
34. ఎచ్చటజూచిన మిండజంగముల కెడములేక మోలన్ |
పురిలో నిండియున్న హేలన్ | గని నరనాథు డెదనుచాలన్
ఏమిచేయుటకు దోషక మది నిన్వేరగు దోచె లీలన్ || శ్రీ ||

35. జనపతి నై వెలయాలి కొరకు నే జనినగాక యున్నాఁ | భక్తి
కి పలుచనయ్యె నెన్నన్ | బలిమిని తరుణిబట్టు కొన్నాఁ |
చెరయగు మనసాప్పదు వేసారితి నిక నామగువనీయకున్నాఁ ||
36. వ్రతము భంగమగు కులసతినిచ్చిన వసుధలోన నిందా |
రెంటను సంధిగలిగె ముందా | వ్రతమును దీర్చిమీద
గొందా || నిందను మతిమంతుల కిల మానముతోడ సమా
సమేది పొంద * శ్రీ ||
37. మానము ఛాణము లర్పించినదగు మహిని యశము నొం
దాఁ | గావున మగువనిత్తు, నొందాఁ | జంగము లవురయ
సగ విందుఁ || నిజమని | పూనికచే దనగేహమునకు వేబో
యి సతికిముందుఁ || శ్రీ ||
38. గలకార్యపువిధ మాలోచనగా బలుకరించిచూడఁ | కుల
సతి కాంతుని గొనియాడఁ | మీ రేయాజ్ఞ సేయ నోడఁ,
బనుపుడు | తనరిన పనికని వినయమొప్పు మోదమునబల్కు
జాడఁ || శ్రీ ||
39. వినవేచెలి నే డయ్యకు చక్కని వేశ్యవలసియూరఁ | నెద
కిన నెలతలింపుగోరఁ | పల్లవ జనులతోడ మీరఁ | సు
ఖముల | దనిసియుండి గొకతరుణియు దొరుకదు దైవమా
య చేరఁ || శ్రీ ||
40. ఎన్నదరమె యాపన్నగభూషణు నేరికయిన నింకా | బొగ
డగ వెన్నునికే శంకా | గల్గును చిన్నగ మనకింకా | శివు
డా | సన్నమగుచు జారాకృతి గన్నడి సతినిగోరుకింక || శ్రీ ||

41. చిత్రంబన విని భార్యపల్కె పరశివకథా వినోదం । బరు
దంబు అవతరించి మోదం । బుగ నిమ్మవ్వతోడవాదం ॥
బున । సుతు జంపించుటకై యన్నము అడిగినదామీదన్ ॥
42. చిటుతొండని పట్టిని జంపిన శీలురెకారయ్యా । పీరల చ
ర్య లరయనెయ్య । మటు నీభక్తిజూడనయ్య ॥ తెమ్మనె ।
తరుణిని గావున బంపుము నన్నిక తడవికేలనయ్యా ॥ శ్రీ ॥
43. మున్న హరిశ్చంద్రుడను రాజును మోసపెట్టదలచి । దా
నంబడుగ నతడు గొలిచి । మునికై యాలినమ్మ నిలచి ॥
సత్యము । దన్ను గాచునని చూలనింటిలోనున్న తరినివలచి ॥
44. బోవలేదె శివుడంతట నట్టుల బోషించును మనలన్ ।
బంపుము జంగమయ్య గనలన్ । గలడని సతిబల్కిన ఘన
లం ॥ పటుడయి । భావంబున జింతించె నట్లుచుచు బోవ
వలసె జనులన్ ।
45. నీవులేని యీరాజ్యమేల నోసీరజాక్షి నాకున్ । భాగ్యం
బేలగోలదాకున్ । నిన్నే పంపవలసేవీకన్ ॥ నీసాగ సేవనిత
కు గలదీభువి నిన్నువిడిచిన నిలుతునె కలకన్ ॥ శ్రీ ॥
46. అని నరనాథుడు పశ్చాత్తాపంబునను భార్య కనియెన్ । నీ
మన మరసితి నిజమనియెన్ । సంశయ మూర పాశిచని
యెన్ ॥ వేగమె । ఘనవేశ్యాకృతి నందుమన్న సతి కాంక్షు
లెల గొనియెన్ ॥

47. గడియలోన దా భాసురాంగి యాకాంతుని కడకేగెన్ ।
దలచిన మల్లికాంబ వేగెన్ । బల్కెను చెల్లమాంబత్యా
గం । బగునే । పుడమికి బట్టపురాణివె యగుచుం బొల్పు
గ నీవేగెన్ ॥ శ్రీ ॥
48. నిన్న బంపుటకు పౌఢపు కావా వన్నెగానితోడ । పొం
దుకు జనిన నోడుదాడ । మనవృత మెన్నబడియె నీడ ।
దప్పక! నున్న చాల్తునే చెల్లీ యేగెద నెన్ననయ్యగూడ ॥-
49. అని సింగారము చేసికొనియె జెల్లొంబ తీవిమీరెన్ । హారం
బురమునందు జారెన్ । చలువల కపుడు మోదమలరెన్ ।
కరకంఠుణములు మ్రోయగ జెంపకొప్పునను కలువ విరులు
పొనరెన్ ॥ శ్రీ ॥
50. పరిమళ గంధమలందె దేహమున భావికార్య సరణి । కను
గతి పతి నచించు కరణి । దోచెను పౌఢలీల హరిణి ।
లోచన! సరసిజేక్షణ లందరు మెచ్చగ శైవయోగసరణి ॥-
51. వచ్చి నిల్చునతి వడి దెచ్చియు భూవరు డయ్యకు నివ్వెన్ ॥
గడగుచు బల్కె మీకు తీవిన్ । దనిరిన వేశ్యదెచ్చి
తివ్వెన్ ॥ జూడకు । డిచ్చితి కైకొనుడనె రాజాయన యెగసి
లేచి రవ్వెన్ ॥ శ్రీ ॥
52. అయ్యపల్కె మాపయి చిత్తముగలదయ్యా భూపాలా ।
మీకిది నెయ్యమగునె చాలా! నమ్మితి సయ్యాటములేలా ।

నడిజా । మయ్యె నీదు రాకరయుచుండ మూడయ్యె గన్ను
లేలా ॥ శ్రీ ॥

53. తలపదలంపగ తనువు సగంబై తాపమెల్ల గుంగెన్ ।
అయ్యల భక్తి నీకు వంగెన్ । సత్యపు బాసలో నడంగెన్ ।
గుణవతి లలనయటంచు వచించితి వయినను వలసి రాగ
డంగున్ ॥ శ్రీ ॥

54. పనికిరాని యీభామ నివ్వగా ఫలమే జననాథా । నీవే
యేలుకొన్న మేధ । గలుగును నేను తపోగాధ । నొందితి
జనుమని కోపంబున వచించెనా జంగమయ్య బోధ ॥ శ్రీ ॥

55. అనుగుణంబుగా వినయోక్తులచే నవసీశుడు వలుకన్ ।
మీరెట్లనిన జెల్లు నలుకన్ । మానుం డపరాధము చులు
కన్ । జేయును కనకాంగిని మీకొఱకు దెచ్చితిని కన్న
తల్లి యిలకున్ ॥

56. ఆకలిదీర్చగ నన్నమిడగ వద్దనుట దగునటయ్యా । అయ్యా
నీకు శరణమయ్యా । దేవ పరాకుసేయకయ్యా । నీకై రా
కాశశిముఖ సరయగ నింతగ రాత్రికడచె నయ్యా ॥ శ్రీ ॥

57. జనపతి యీపగిది వచింప జంగమయ్య మెచ్చి । రాజు
ను తనదరి రాబుచ్చి । యతనికి ముదమున జనువిచ్చి ।
నాకున్ మదికొప్పొప్పుచెలి నరసి తెచ్చితివి మంచిదాయె
హచ్చి ॥ శ్రీ ॥

58. నీదుసెజ్జకును జేర్పుము నన్నీ నెలతతోడ కేళిన్ | గూడెద
సుఖరతి నికహళిన్ | అన నిజశయ్యను బుష్పాళిన్ |
బటచి మహాదరమున నయ్యకు బనిచె నుహృత్కమ
లాళిన్ || శ్రీ ||
59. ఖడ్గముగైకొని కందు గూఢముగ క్రీమమొప్పగ నన్నున్ |
ఏగతిజూతు వంతకన్నున్ | మిన్నగ నయ్య జేరకున్నున్ |
దుగ్గించెద : వడ్కుణవతివని సరసకుగొన శివచరణ మాన
యెన్నున్ || శ్రీ ||
60. అని వచించి ధాత్రీశుడరుగ నాచెల్లమాంబ సాంపుల్ |
తగరాయంచనడక పెంపుల్ | మీరగ నతిరసముల గుం
పుల్ | గల నూతనపక్వాన్న ఫలంబుల దనరజేసి యిం
పుల్ || శ్రీ ||
61. నిండజేసి పాదంబుల కెరగుచు నీతినయ్యతోడ | జూడ
వీతతి ననుగూడ | వేటికి ముగుద వన్నెకాడా | య
నుచుం గందర్పాచు కరోక్తులాడ ననురాగ మొనయ
దేడ || శ్రీ ||
62. మిండజంగమా మేరగునేసామి యీసిగ్గుం జెందన్ |
పొందం గొగిటిబిగి నొందన్ | నీవెద జేర్పకున్న ముందున్ |
నేనెటు లండజేరుదును పొద్దొయెను నన్నునురాగముతో
బొందన్ || శ్రీ ||

63. మోవి సుధారసమాని ముద్దిడని మగతన మదియేల । గో
లా వట్టిభాగ్రింతి లీల । మేలా శీల మెన్నజాల । ననుచు
భావములోపల రోసమొలయ నటుపల్కె ధీవిశాల ॥ శ్రీ ॥
64. ఎట్లాడిన మగటిమి లేదయ్యకు నెట్లు చుక్క పొడిచెన్ ।
వృధాగా రాతిరేల్ల గడచెన్ । గల చెంగలువల్లె ముడి
చెన్ । దగు చీకట్లుపోయి తెలుపయ్యె దిశలు భాస్కరు
డింకం బాడుచున్ ॥
65. బలిమినయిన నక్కున జేర్చెద పతిహితంబు గోరి । అయ్య
ను పాన్పుకడకు జేర్చి యనిచనె చెల్లమాంబనారి చెలు
లిల కలకాలము దన్నభినుతింప విటకానికడకు మారి ॥ శ్రీ ॥
66. మేను శివార్పణ జేయబూని యామేదినీశకాంత । జంగ
మునంటి యుగిలికింత । బెట్టుచు కాగలించునంత । హరుడ
మ్మానిని మెచ్చి విటాకృతివోవగ మాయమాయె నంత ॥
67. కనుబాలునిక్రియ కరములలో దగ చనులజేపు పుట్టెన్ ।
పతికనె శంకరుండు పుట్టెన్ । చూడుము జంగమయ్య పు
ట్టెన్ । బాలుడు చనులు గుడుచుచున్నా డిదిగోయని
చాటున గనబట్టెన్ ॥ శ్రీ ॥
68. మునుగొడ్రాయిపు కదయిబాలుని గనుట నిక్కమగునా ।
అయ్యను గినిసిపుచ్చ దగునా । సరిగా బల్కెదొక్క మొ
గిన । బొంకితి వనుమానము గల్గెను ఖండించెద । ననిన
వనిత నగిన ॥ శ్రీ ॥

69. అంతలోన శివు డోభల్లాణమృపా ! సాహస మదియేలా ।
నేనా బూటకంపులీలా । జేసితి బోటి సుగుణశీల । వల
దా । వరుస మానికోరుము నేవేనియు పరము లిత్తు
చాలా ॥ శ్రీ ॥
70. కోరుమింక నీభక్తికి మెచ్చితి కోర్కెదీర్చబూని । భాస్కర
కోటితేజ మూని । పాడమితి తెలిదంపులుగాని । మీరలు
వేరుగారు మీతనయుడ నేనన వెలది జంపమాని ॥ శ్రీ ॥
71. సన్నుతించె భల్లాణుం డీగతి శంభో శివదేవా । పాడమితి
సరగుచ మముగావ । మునుపటి పాపమడగిపోవ । నేవ
లెన్ని చేసితి నొ యీడేరెను మాకింక భక్తితోవ ॥ శ్రీ ॥
72. హరిధాత్రాది సమర్చితాంఘ్ర బ్రహ్మర్షి విరుతశీలా ।
నిరంతర సామగాన లాలా । సముచిత తాండవమృదు
భేరీ । లీలా । కాలకాల దిక్పేల విబుధముని । జాల ।
లోకపాలా ॥ శ్రీ ॥
73. అనిమొక్కిన నుమ కనియె శూలి యీ జనపతి ధన్యుడు
చూచితె వనిత నిచ్చియుండు భక్తిని దీటు లేకొకండు ।
ఇతనికి । ఘనతమీర సాలోక్యమియ్యగా । గడగితి నిక
తెండు ॥ శ్రీ ॥
74. దివ్యవిమానం బనిపలికిన గడుతేజమెనగవచ్చెన్ । పార్వతి
విభుని మహిమ మెచ్చెన్ । విబుధుల విరులవాన హె
చ్చెన్ । వారల । నవ్యవధిగ తనలో గైలాసము । నతి
ముదముగ జేర్చెన్

75. సత్యుగంబుతో భల్లాణుండా శంభులోక మందున్ ।
రాజై ప్రమధులు కొలువందన్ । శివుడాగతిని కొల్వజెం
దెన్ । ఈకథ । నతులితముగ సూతుడు శౌనకముఖ ।
వితతి మోదమందన్ ॥ శ్రీ ॥
76. తెల్పినకరణిని శివవెంకాస్వయ కవిశంభులింగం । బీక్ష్మతి
జేసెదీని సాంగం । బుగవిస నమలమంతరంగం । బగు శివ
సాయుజ్యము చేకురును రవిచంద్రులవలె నిలజెలంగున్ ॥
॥ శ్రీ ॥

సమాప్తము

కోలాటము.

రాగం - నాదనామక్రియ.

1. శంకరాద్ధధానిశి యేతలపగ | జననిసుమ్మి మాకు | రూఢిగ
జనని సుమ్మి మాకు||-పంకరుహక్ష సమర్చితుడగు నేణాం
కుడయ్య మాకు|రూఢిగ| నేణాంకుడయ్య మాకు||పల్లవి||
2. భవ్యములగు భస్మతిప్రీపుండ్రములె పావనమవి మాకు |
రూఢిగ బావనమవి మాకు || అవ్యయమనదగు జ్ఞాన
ముద్రయే | యాధారము మాకు | రూఢిగ నాధారము
మాకు || శం ||
3. అక్షయమగు రుద్రాక్షలసరమే యాధరణము మాకు |
రూఢిగ నాధరణము మాకు || మోక్షదమగు పంచా
క్షరి దాతయె ముఖ్యగురువు మాకు | రూఢిగ ముఖ్యగు
రువు మాకు || శం ||
4. కాశి ప్రేముఖ శివక్షేత్రములు నివేశనములు మాకు |
రూఢి నివేశనములు మాకు || కేశవ స్తుత చరణో
దకమే కేవలమది మాకు | రూఢిగ కేవలమది మాకు |

5. బసవాద్యఖిల పురాతనభక్తులు పాశుపతులు మాకు ।
రూఢిగ బాశుపతులు మాకు । తిసమానంబగు శైవపంచ
కమె యాప్తపదము మాకు । రూఢిగ నాప్తపదము
మాకు ॥ శం ॥
6. భక్తసమూహము చెంతవసించుటె బాంధవ్యము మాకు ।
రూఢిగ బాంధవ్యము మాకు ॥ ముక్తిశ్వరు భజనం
బొనర్చుటయె మోక్షపథము మాకు । రూఢిగ మోక్ష
పథము మాకు ॥ శం ॥
7. లింగాంగైక్య జ్ఞానుల కోటియె శృంగారము మాకు ॥ రూ
ఢిగ శృంగారము మాకు । మంగళతర హృల్లింగార్చన
మే మహితపదవి మాకు । రూఢిగ మహితపదవి మాకు ॥
8. ఇంద్రనీల మణులను స్థాపించిన యిండ్లుకలవు మాకు ।
రూఢిగ నిండ్లుకలవు మాకు ॥ చంద్రమాళి కరుణార
సంబుచే జయము లొసగు మాకు । రూఢిగ జయము
లొసగు మాకు ॥ శం ॥
9. అల్లమ ప్రభుని యనుభవమె వెల్లచామరము మాకు ।
రూఢిగ వెల్లచామరము మాకు ॥ ఎల్లమంద కోటిశ్వరు
సేవయె కొల్లజేయు మాకు । రూఢిగ కొల్లజేయు మాకు ॥
శం ॥

సానందోపాఖ్యానము.

* గజేంద్రమోక్షము - ' గాజేంద్ర వినుము ' అనుమాదిరి. *

జనులారా సానంద ముని చరిత్రము మీరు వినుడి వేడు
కమీరను । కై పల్యాము గనుడిక సమకూరును॥ పల్లవి ॥
అనుపల్లవి ॥ తనరు నైమిశనామ వనమతిరమ్యమై మును
వెల్లు చందనముఖ తరుకోటిచే । ఘనతమించు రసాలరంభా,
కసకలుంగలవంగ కాంచన, పనసజాజి వకుళచంపక, పారి
జాతములను జెలంగును ॥ జనులార ॥

1. తరుణ పల్లవి తకోరకిత పుష్పితఫలభరిత । మకరందం
బులు, కోరికలెఱు మత్తమధుకర బృందంబులు । వైరత్యక్త ।
హరిరాట్కరీంద్రంబులు । సరోవరచరపక్షిసాంద్రంబులు ।
సదామౌనము ॥ పారగద్విజకుల సారనాటక కావ్యాధార
తర్కశాస్త్రీ ధీరపండితలోకా ॥ ధారమై, యక్షాదులకు
సం । చారమై, కలుషాంధకార వి । దూరమై, శివభక్తి
లలితో । దారమై, నైమిశము పోల్చును ॥ జనులార ॥

2. శౌనకుడాదిగా గలమునివర్యులు కనిరిసూతుని సూక్తిగా |
 నాకాంక్షచే | మనవిచేసిరి యుక్తిగా | పురహరుకథ |
 లను దినంబును భక్తిగా | నాతడుదెల్ప | వినిరి వారను
 రక్తిగా || సువ్యక్తిగా || మనములు రంజిల్ల | గనుసానం
 దుడ! న్ముని పాపులనుమోక్ష మొంద జేతునటంచు || తన
 మదిం దగ శమనునగరికి జనియెబుష్పకమెక్కి సంయము |
 లనుపగోర్కెలు గూర్చుతలపున | మనసిజాంతకు దలచు
 చును వడి || జనులార ||
3. మునిరాక నెరిగింతు ననుచునారదమాని | పనిబూనె
 నత్యంతము | కాలుడు గని | వినియె నా వృత్తాంతము |
 పురిబీజానా | యని కొంత సుస్వాంతము | ధైర్యముతోడ
 ననియె తనకీపంతము | చెల్లదురా నీ || కనివచ్చు తో
 వ నే | గును దాను వెనువెంట | ననుచుండ | దివమున |
 గనుపించె ముని తేరు || మనము జల్లనచేయునదిలే | మిని
 భటాల్ని దోడుకొని రా | దినకరాత్మజ డెమరుగాజని |
 వినయముగ బూజించి తెచ్చెను || జనులార ||
4. తొల్లి నారదుడు తాజల్లగ దెప్పిన జెల్లదాతని కంటిని |
 దావచ్చిన వెఱ్ఱువా డనుకొంటిని | నిక్కపుటుషి | వల్ల
 భునిగంటిని | ఈతని తలంపెల్ల నేగనుకొంటిని || రమ్మం
 టిని ||- చెల్లదునే నేమి, ప్పల్లదంబులువల్క, నుల్లమందు
 నగోప, మొదవి శపించును ||- కల్లగాదిది పీరి కడ్డం, బెల్ల
 వేల్పులురారె'యిక నీ, పల్లెపాడగు జాడతోచెను | బల్ల
 దులు పీరినియె శమనుడు || జనులార ||

5. భానుసుతునిజూచి, పరమామోదంబున | బలిక వేషుకతో
డను | నీ మర్యాద | కేనుమెచ్చితి నీడను | బుద్ధిపాడమె
నౌ నీ పురము జూడగను | వేగమెరమ్మ హా! ఓదు పదమే
డను || ధర్మపుగాడె ||- మాను సందేహంబు, మదివికసిం
పగ | బూనునగరు జూపగాను సంతోషింతు || మేనులచిర
ము లుపకృతియె తన | తోను దోషగనేగి మనకీ | జ్ఞాన
ముదయించినను మేలగు | నేను దెల్పెడి దేవయనె ముని ||
జనులార ||
6. పురము శృంగారింప, బూనుటకై భేరీ, స్ఫురితస్వనము
మోసెను | మానీంద్రున | కురుభక్తిగై నేసెను | పా
దుకలిచ్చి | చరణాంజలిజేసెను | అమ్ముని దండ | ధరువెంట
విచ్చేసెను | సుగునబోయి || పురితూర్పునుత్తర | మరయ
జేసిన పుణ్య | లురువై భవములచే | వరుణద్వారంబుల ||
మెరయుచుండుట జూచి ఓరలు | ధరణి నేపుణ్యము లాన
ర్చిరొ | పరమపావనులనగ యముడిటు | పల్కె-వారల
సుకృతముల దగ || జనులార ||
7. నిరతాన్న దాన త | త్వరవృత్తి కాలంబు | జరుపువారీ
పుణ్యలు | కూపారామ | విరిచను లీ ఘన్యులు | తీర్థక్షే
త్ర | పరిదృశ్యు లీ మాన్యులు | జితేంద్రియ | స్ఫురదా
ర్యు లీ గణ్యులు | సౌజన్యులు || హరిపరాయణులై |
సుసిజ లీఘను | లురుసద్విచార పా | రగు లీ మహాత్ము
లు || దురితహారులు | హరునిభక్తులు | గిరిసుతార్చకు లా
త్మవేద్యులు | గురుసమాదరణాధ్యు లభ్యుర | కరలనగ

ఋషి యరసె వారల || జనులార ||

8. మూసువాకిళ్లా నా | డాడ బుణ్ణుల జూచి నాడ నొక్కటి తక్కగా | నది చూపింపు | మీడ దప్పక చక్కగా | పాపులు నిన్ను | వేడి జోడుగ మొక్కిక్కగా | దూతలాజ్ఞ | నూడిగంబుల నిక్కగా || రా పెక్కుగా || నాడగల్గువారి | జూడనొల్లక బోవ | గూడ దంతకచెప్పు | పాడి తెరగు నీవీ || రేడు జగములయంచు ధర్మము | కేడ సేసరి వేల్పులంచన వాడె చిత్తము శమచునకు నది | కూడదని ముని వేడుట కునై || జనులార ||
9. మీవంటివారల | కావాకిలి జూప | మీరేమి కోపింతురో | పాపుల గని | దేవా సంతాపింతురో | బాధలు సూచీ | యేవిధంబుగ నెంతురో | యని వెరగొంద | భావ మింకెటు లుంతురో || క్షమింతురో || దేవరవారెటు | తెల్పెదరాలీల | బోవువాడ నాజ్ఞగావలె సెలవిమ్ము || సేవ కుడనన | దక్షిణంబున | కేవిధించితి సాగుమని నీ | రావిదోవతి మెరయ గేలను | దావలము ధరియించి ముని చనె || జనులార ||
10. ఇవాకిటి చతురమెచ్చ జతుర్లక్ష | యోజనంబుల నిశుపు | నయోమయ | మవ్విధమున వెడల్పు | కుంభీపాక | మవ్వల గనజుపు | మదిలేని వా | రెవ్వ రిద్దర నడపు || పాపంబుల | కివ్వసుంధర నెల | విచట రౌరవంబు | నివ్వటిల్లును జూడ | నెవ్వరోపరు మీరే || దవ్వలను గాంచితిరి

చిత్తము । నొవ్వనగు గుందుదురు మిముగని । నెవ్వగల
దా మందుచుండగ । నెవ్వరో తము గనిరటంచనె॥జనులార॥

11. దండివాక్యము వినుచుండి వేషుకనేగు । చుండ నక్కడ
పాపుల । శిరంబుల । ఖండింపబడు రూపుల । కైకొని
కాగు । చుండు నూనెను మూపుల । ముంచెడు భట ।
తండంబులను కోపుల । గద్దన డంత॥ కుండు తానదిచూ
చి । కాండజాననుండు । గుండెరాతనుజేసి । దండనీతికి
నిన్నా ॥ తండు పరమేశ్వర బంపెను । చండశాసన వృత్తి
నీకథి । కుండు లేడివిద్య వేరొకరుండిటొల్ల డటుండుమనె
ముని ॥ జనులార ॥

12. తపసులగుట మీర లుపకారదృష్టిచే । దగబల్కితిరి రిత్తి
గా । వీరలదోష । మపనయించెడు సత్తగా । జెల్లును
మీకా । యుపమనే నిటుకొత్తగా । తప్పరయక । విప
రీతమె వృత్తిగా ॥ జేయుటగాదు ॥ చపలాత్ము లీదుప్తు ।
జనుల కల్మషమెన్న । దపనేందు సాగరాం । తనులదాక
ను బాధ ॥ లపరిమితముగ బడయగలరిక । సుపథమెక్కడి
దరియవీరికి । నెపముబెట్టెద రింకనాపై । గుపితచిత్తము
మానుడనె దొర ॥ జనులార ॥

13. కేచిత్పూర్ణంబుచే । కేవలంబుగ మాల । కాచంద్రీధరు
లోకము । గల్గెను వీరి । కాచందమున శోకము । మానెడు
బుద్ధి । యోచింప సువివేకము । గల్గినదప్పు । సూచీము
ఖపాకము ॥ విచారింప । దోచదు వినువీరు । దూర్జటినిం

దకు । లాచార్య సతిబొందు నీచు లన్నముగోరు॥ యా
చకుల గెంటంగజేతులు సాచి రల వారనుజగూడ బ ।
రాచికము గావించి రార్యుల । జూచి వీరలుగాచ దగ
దనె ॥ జనులార ॥

14. ఎంతకూర్రాత్ముడీ । యంతకుడని ముని । స్వాంతమందు
నుదలచి । మోక్షంబివ్వఁ కంతుహరుని గొలిచి । పాపుల
మధ్య । నెంతో వింతగ నిలిచి । నప్పడెముక్తి । కాంత
వారల వలచి ॥ షడక్షరీ ॥ మంత్రీరాజము హరి । దంత
రంబులు నిండ । మంతనంబున బాచు । నంతనారకకోటి॥
కంతనే యుపదేశమై క । గ్ధాంతముల సోకిననె పుష్పక ।
మంతకాంతకు డనుపవచ్చెను । గాంతు లంబరమున వె
లుంగగ ॥ జనులార

15. భటులు వారిరి రత్న । భర్మ నిర్మితమైన । పటువిమాన
ముజూచి । కాలునిగాంచి । కుటిలాత్ములైలేచి । పుష్పక
మెక్కి । తటుకున బోగాచి । సానందుని । చటుల మ
హిమకేచీ ॥ శమనుడు తన ॥ పటుపాధనము సం । పుట
మున బెట్టి తా । నటువోయె తీవ్రానా । నిటలాక్షుపాలికి॥
కటకటంబడి యీ ప్రభుత్వం । బెటుభరింతును భూసురుం
డొక । డటకు దాసిలినాడు పురమి । పుటికి బాడొనరించి
చనె ననె॥ జనులార॥

16. ఆర్తపోషకుడగు । హరు డాతనితోడ । ననియె సమ్ముని
చందురీషా । భూతదయా । వర్తిత సస్తందురీషా । మా

సరిసమ । వర్తి మహిమా సాంద్రుడూ । వెరచును బల్క
పూర్తిగా దేవేంద్రుడూ ॥ గావున నీవీ ॥ ధూర్తు తనము
మాని, వర్తమానంబున । నార్తులైన ఖలుల, బూర్తిగా
దండింపు ॥ కీర్తి దిశలవెలుంగగా శివ । లెంకపాపయ మం
త్రి సుతుడన । వర్తిలు న్భువి శంభులింగని । నేర్తు బో
వగ బొమ్మనియె దగ ॥ జనులార ॥

.

సంపూర్ణము.

వీ రి క .

సీ॥ శ్రీమన్మహాదేవ సేవాపరాయణః ధార్యసన్నత భూరి యశుఁడునైన
మాడ పాట్యన్వయ మహితుఁడౌ వేంకటేశ్వరరావుపంతుల స్మృద్ధితుండు
నూడి యొక్కట్ర మాటాడుచునుండంగ నీపురాతన గ్రంథమేనుజూప
గనుబ్రకటింపంగ ననుబురికొల్పియు నందులకగు ద్రవ్య ముభదయొ
[సగ ।

గీ॥ ధార్మికుం డొండె కనుగొను ధర్మమందు
రిదియొకద జగదుపకృతి యితడొనర్చె
నింతకాలంబు నూరక యేను గడప
నిట్టే పనిబూని యశమందె నీఘనుఁడు॥

Printed by
T. Narasinga Rao Bros.,
at
THE TELUGU LAW JOURNAL PRESS,
MASULIPATAM.

10374

